

Bedankt voor uw reactie. Ik had eerlijk gezegd een dergelijke reactie verwacht. Toch heeft de provincie wel degelijk een zorgplicht om grondwateroverlast tegen te gaan. Dit verzoek gaat niet om de zorgplicht in het verleden, maar om nu. Dus om verdere overlast te voorkomen in de toekomst, op korte termijn.

Dit verzoek (en de afwijzing) was een formaliteit, omdat dit juridisch gezien nodig is voor een latere aansprakelijkheidsstelling. Dit verzoek heb ik ook ingediend bij de gemeente en hoogheemraadschap, omdat de verantwoordelijkheden onduidelijk zijn.

Overigens was ik bij de technische briefing en het was een goede presentatie. In de beantwoording van de vragen van de commissieleden door Jos van Brussel zijn echter een aantal onduidelijkheden verteld en hierbij mijn kritiek en vragen:

1. Er wordt door Jos van Brussel gesteld dat in het rapport van KnowH2O de grondwaterstand rond de binnenduinrand op enkele plekken zo'n 10 cm zou zijn (33 minuten). Dat is onjuist. Ik citeer het rapport:

"De vernatting van Nationaal Park Zuid-Kennemerland in combinatie met mitigerende drainagemaatregelen heeft waarschijnlijk op een zeer beperkt aantal plekken geleid tot een meestal geringe (0 tot 0,20 m) structurele verhoging van de grondwaterstand in het bebouwd gebied van de gemeente Bloemendaal. Deze conclusie is gebaseerd op een statistische analyse van **grondwaterstanden van bijna 20 jaar** geleden. Een nieuwe analyse van grondwaterstanden aan de hand van metingen vanaf die tijd is wenselijk en zou tot nieuwe inzichten kunnen leiden." Met andere woorden, na 20 jaar zou dit opnieuw moeten worden geëvalueerd. Daarnaast treedt niet alleen overlast door grondwaterstijging op langs de binnenduinrand, maar ook op andere plekken zoals in Velsen-Noord, IJmuiden-Zuid en IJmuiden-West en het industriegebied van IJmuiden waar de (berekende) stijging als gevolg van het stopzetten van de drinkwaterwinning, substantieel hoger kan zijn. (opmerking 14-10-2024: In het later ontvangen rapport (Baggelaar/Iccastat) bleek het causale verband in 2005 tussen de stopzetting drinkwaterwinning in gemeente Velsen veel hoger te zijn, bijvoorbeeld 60 cm bij mijn woning en 1,70 bij zwembad Heerenduinen)

Toelichting:

Wat u schrijft is juist. Ik heb het ook teruggeluisterd. Wat ik naar voren breng is in de context van bebouwd gebied in Bloemendaal. Ik heb 0 tot 0,20 m samengevat tot zo'n 10 cm. Dat de stijging in de duinen, bijvoorbeeld bij IJmuiderslag, groter is kan ik bevestigen. Zie ook de bijlage. Wat de betreft de evaluatie verwijst ik naar het volgende punt.

2. Om juridische procedures in de toekomst te voorkomen zou de provincie "vinger aan de pols" houden (de verdroging Kennemerduinen bestreden, H2O, 2007, Waar Jos van Brussel medeauteur van is). Op welke wijze is na 2006 vinger aan de pols gehouden? Jos van Brussel stelt dat "netjes geëvalueerd" is (antwoord op de vraag van Krista Jansen).

Zo zou ik dat heden ten dage niet meer benoemen, omdat de evaluatie vrij kort na de stopzetting van de drinkwaterwinning is gestopt. Er is na de stopzetting van de drinkwaterwinning na 2006 geen (bekende) evaluatie uitgevoerd. Kortom, na 4 jaar was het project afgesloten en als succes bestempeld: "Na de aanvankelijke twijfels en discussies is het project intussen een succes geworden" (pagina 10) Overigens noemt Jos van Brussel dat er pakweg 5 jaar na stopzetting is geëvalueerd (antwoord op de vraag van mevrouw Bwevar), maar dat is na 4 jaar (waarschijnlijk op basis van data van 3 jaar) niet meer uitgevoerd. De stopzetting van de drinkwaterwinning is geen afgesloten project waar geen verband meer te verwachten is met de huidige grondwateroverlast. Hier ligt een actie om de evaluatie op korte termijn wel uit te voeren. Deze evaluatie is overigens niet openbaar/ vindbaar.

Toelichting:

Na de evaluatie van 2006 zijn de grondwatermetingen niet gestopt maar voortgezet. De grondwaterstand is vanaf die periode relatief stabiel geweest, met jaarlijkse schommelingen. Dit jaar was er een aanzienlijk grotere stijging na langdurig hogere regenval. Hierdoor is op meerdere plaatsen, niet alleen in Kennemerland maar ook elders, overlast opgetreden.

(opmerking 14-10-2024: **Dat de grondwaterstanden in de duinen stabiel zijn geweest is onjuist.** In het later op internet gevonden rapport van Deltares (https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Klimaat_Energie/Klimaatadaptatie/Documenten/Onderzoek_Deltares_effecten_klimaatverandering_binnenduintrand_Noord_Holland.pdf&ved=2ahUKEwiP2ZGigZCJAXVfywIHHTIDNoAQFnoECBQQAQ&usg=AOvVaw3JiJfzOJXcxgisq9l8rJMB) bleek dat de grondwaterstand de afgelopen decennia een stijgende trend laat zien en dit op steeds meer plekken, waar geen drainage aanwezig is, zal leiden tot grondwateroverlast). Daarnaast is bekend dat de neerslag zal blijven toenemen.

Dat is ook logisch. Algemeen bekend is dat de neerslag de afgelopen 113 jaar met 26% is toegenomen. De grondwaterstanden kunnen vanuit dat oogpunt niet stabiel blijven, tenzij er meer water wordt afgevoerd. Met de toegenomen bebouwing kan juist het tegenovergestelde verwacht worden. De grondwaterstanden namen steeds verder toe, en dat is dan ook in het veld gemeten en dat de betrokken ambtenaar moeten weten.

3. Technische briefing 4-7-2024: De eerste vraag van Krista Jansen over wat het vernattingsbeleid precies heeft ingehouden, is beantwoord met; de vernatting in het kader van de stopzetting van de drinkwaterwinning is in samenwerking met PWN en de provincie 20 jaar geleden gebeurd en goed begeleid, dat is goed gegaan.

Deze beoordeling is te kort door de bocht en laat duidelijk een beeld zien dat het project is afgesloten waar verder niet meer naar gekeken hoeft te worden.

Naast de evaluatie die kort na de stopzetting van de drinkwaterwinning is gestopt, geen "goede begeleiding" kan worden genoemd, wordt niet ingegaan op andere maatregelen die tot vernatting hebben geleid. De andere vernattingsmaatregelen zoals kappen van bomen, plaggen van vegetatie en het verontdiepen van duinmeren is korter (5-10 jaar geleden) geleden uitgevoerd.

Deze maatregelen (wellicht bedoeld om te verstuiven, maar vernatting als gevolg hebben) hebben wellicht iets minder invloed in Bloemendaal, maar overduidelijk wel in IJmuiden nabij het Cremermeer en Duinmeer waar alle drie de maatregelen hebben geleid tot grondwaterstandsverhoging (onrechtmatige daad). Ook in andere duingebieden in Noord-Holland zijn deze maatregelen uitgevoerd. Hier is m.i. onvoldoende aandacht voor.

Toelichting:

Het precieze effect van deze lokale terreinmaatregelen ken ik niet van plaats tot plaats. In mijn briefing heb ik wel aangegeven dat de aard van de begroeiing van invloed is op de grondwateraanvulling. Kleinschalige ingrepen zullen geen significant effect hebben, grootschalige wel. Een inschatting kan worden verkregen door infiltratie kentallen voor type begroeiing te vermenigvuldigen met oppervlak, zie hiervoor bijvoorbeeld [grondwaterformules](#).

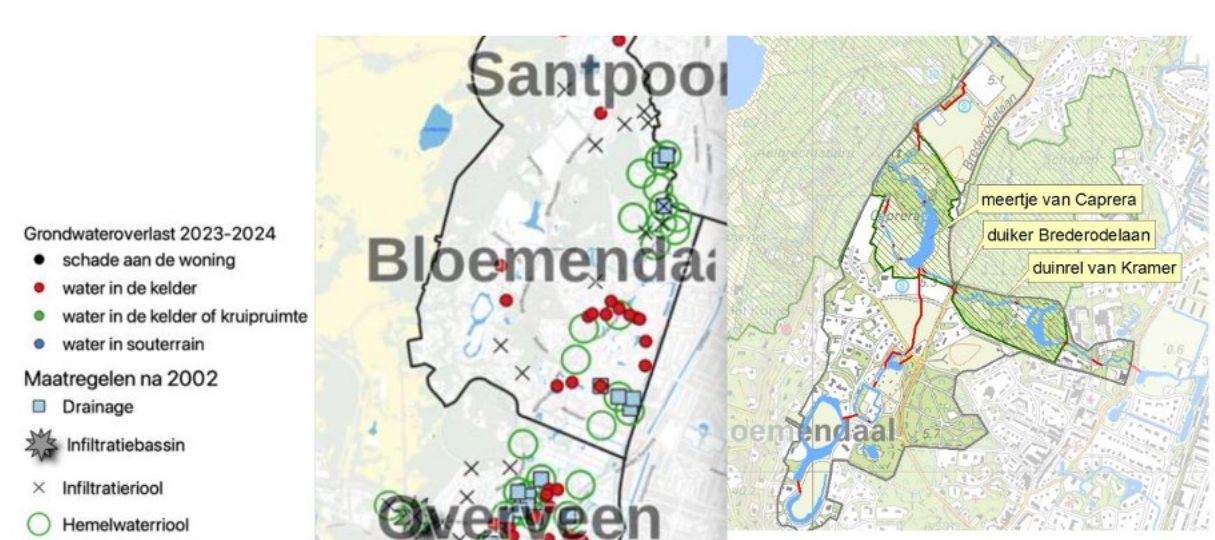
(opmerking 14-10-2024: Er is volgens de Evaluatie Natura 2000-beheerplan Kennemerland-Zuid (zie https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Natuur/Natuurversterking_Stikstof/Natura_2000_beheerplannen#Kennemerland-Zuid) tussen 2018 en 2024, 43,2 bos (houtige opstanden) gekapt en 38,2 ha gras volledig afgeplagd tot kaal zand. Dit heeft aanzienlijke invloed op verdamping (wegvallen van verdamping). Overigens heeft het verontdiepen van de duinmeren een zwakke ecologische onderbouwing, men kon het organische afval gewoon niet zonder hoge kosten kwijt en daarom is het in de duinmeren gestort. Maar dat heeft veel effect om de grondwaterstand als je kijkt naar de hoe de invloed is van duinmeren die heel diep waren (ik kan niet terugvinden hoe diep, maar in mijn

herinnering waren ze 15 meter diep, heel Schalkwijk is erop gebouwd) en nu nauwelijks nog diep zijn te noemen, op de grondwaterstanden (zie rapport KnowH2O van juni 2024) en heeft ook geleid tot een verslechtering van de KRW doelen in de duinmeren van Kennemerland-Zuid (https://www.ecologischeautoriteit.nl/docs/mer/p50/p5060/5060_advies_natuurdoelanalyse.pdf en https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Klimaat_Energie/Klimaatadaptatie/Documenten/Onderzoek_Deltares_effecten_klimaatverandering_binnenduinrand_Noord_Holland.pdf&ved=2ahUKewiP2ZGigZCJAXVfywIHHTIDNoAQFnoECBQQAQ&usg=AOvVaw3JiJfzOJXcxgisq9l8rJMB). Geen enkel duinmeer voldoet aan de KRW. Het kappen van bomen en afplaggen vermindert de verdamping en verhoogt jaar-in-jaar-uit (cumulatie) de grondwaterstanden. Is de provincie bereid deze natuurmaatregelenmaatregelen op te schorten zolang niet bekend is wat de effecten van deze maatregelen zijn op de grondwaterstanden? Het probleem is dat er geen maximale grondwaterpeilen zijn gesteld. Het maximum was grondwateroverlast en dat is al jaren aan de gang.

3. Op 18 minuten in de technische briefing wordt gezegd dat in het peilbesluit "het Halve Maantje" de natuurlijke afvoer "in ere is hersteld".

In het peilbesluit staat dat het doel was: "het vergroten van de [water]berging ". en "Het hoogheemraadschap wil het peil in het meertje van Caprera wat meer laten variëren, door de af- voer ervan te beperken. Bij hogere afvoeren loopt het peil dan enigszins op en zakt daarna langzaam weer uit. Hierdoor wordt er meer water in het gebied vastgehouden en wordt het peilbeheer in het meertje van Caprera iets natuurlijker."

Door het aanbrengen van hogere stuwen is er geen sprake van snellere afvoer om overlast te voorkomen. In de afbeelding hieronder links is de grondwateroverlast 2023-2024 aangegeven (KnowH2, 2024) en rechts de kaart van peilbesluit (2013). Duidelijk is dat er rond de genomen maatregelen sprake is van grondwateroverlast in 2023-2024. Hoe succesvol is dit pilotproject dan geweest?

Toelichting:

In mijn technische briefing sprak ik niet over het peilbesluit van 2013 maar over het herstel van de afwatering. Dit gebeurde voor 2002, in samenhang met stopzetten van de waterwinning. Door het herstel van de afwatering kon overtollig water van de Halve Maantjes worden afgevoerd naar het boezemwater. Blijkbaar zijn er daarna rond Caprera maatregelen genomen om water ook vast te kunnen houden in droge periodes.

4. Bijna 2 jaar geleden (september 2022) is een skytem onderzoek uitgevoerd voor 256 ha duingebied. Is dit onderzoek afgerond en is dit openbaar?

Toelichting:

Dat weet ik niet. Ik adviseer u daarover bij PWN te informeren. Ik weet dat dit onderzoek als doel had om het zoet-zout grensvlak in de diepere ondergrond in beeld te brengen. Vergelijkbaar onderzoek heeft PWN ook voor het Noord-Hollands Duinreservaat uitgevoerd. De heer Stam informeert hier ook naar tijdens mijn technische briefing (38^e minuut).

(opmerking 14-10-2024: Tijdens de raadvergadering van 7-10-2024 in Bloemendaal is aangegeven door de wethouder dat PWN dit onderzoek niet openbaar zal maken).

5. Kelders waterdicht maken is een maatregel die niet uitvoerbaar is. Er zijn nieuwe woningen met een certificaat van waterdichtheid die niet waterdicht blijken te zijn. Mogelijk zijn vloeren door de enorme waterdruk gescheurd, hetgeen ook kan gebeuren als kelders in de toekomst waterdicht worden gemaakt. Kelders dienen waterdicht te zijn voor regenwater en niet voor een langdurig verhoogde grondwaterstand. Woningen zijn geen boten. Daarnaast is de norm NEN 2778 pas vanaf juni 2015 (toen nagenoeg alle woningen van gedupeerden al waren gebouwd) geldt ook de norm tot aan de hoogste te verwachten grondwaterstand van de gemeente.

Daarnaast kunnen kelders pas waterdicht worden gemaakt als de grondwaterstand daalt en de muren en vloer kunnen drogen. Daarvan is geen sprake, omdat het grondwaterniveau onvoldoende daalt. In de provinciale structuurplannen ten tijde van de bouw van de woningen, was het niet toegestaan om hoog te bouwen langs de duinen. In plaats van zolders werden bergingen onder de woning aangebracht.